

Hva er god barnehagekvalitet
for de yngste barna?

- 10.00-11.00 Om å være liten i barnehagen
- 11.00-12.00 Omsorg, trygghet og tilknytning
- 13.00-14.00 Barnas kapasitet for å skape meningsfulle sosiale situasjoner
- 14.00-15.00 Diskursen om «tidlig innsats» – politisk press mot innholdet for de yngste

ÇAPPELEN DAMM AKADEMISK

Dag Nome - 18.10.19

Foto: Mimsy Møller

VIS BILDETEKST

– Barnehagene har kommet altfor tidlig inn i barnas liv

Psykolog og SV-nestor Torild Skard mener både eget parti og Ap må gå i front og kjempe for at ett- og toåringene skal være mye mindre i barnehage og at mor skal få mer tid med barna.

Hva er institusjon?

- Institusjoner er handlinger som blir en vane, som danner mønstre som kan reproduseres og til slutt typifiseres (Berger & Luckmann)
 - Enhver institusjon er et resultat av en bestemt sosial og kulturell kontekst.
 - Studier av institusjoner er samtidig et studie av den sosiale og kulturelle konteksten de er et resultat av
-
- Institusjoner for barn avspeiler samfunnets syn på hva barndom er
 - Institusjoner for barn preger samfunnets syn på hva barndom er
 - Barns identitet formes av hvem de er som klienter i institusjoner

Barndom i institusjon

«Det vi ikke må glemme er at barn ikke er på et bestemt vis. [...] I mangt og meget er det de voksnes syn på barndommen som gjør barna til det de er. Stereotypier om barn får gjerne formen av symbolsk inversjon, dvs de voksne definerer seg selv indirekte gjennom å karakterisere sin sosiale motpol. Barn er det de voksne ikke er: ville, ukontrollerte, udisiplinerte, ansvarsløse, nytelsessyke, høyrøstede, kroppslige og skitne» (Ehn, 1983 s.75)

Barndom i institusjon

Institusjoner for barn har tre ulike oppgaver:

- Å beskytte voksen-samfunnet mot sin sosiale motpol - barnet
- Å oppdra barn til å bli som oss – avvikle barndommen
- Å overvåke, kontrollere og evaluere denne prosessen underveis

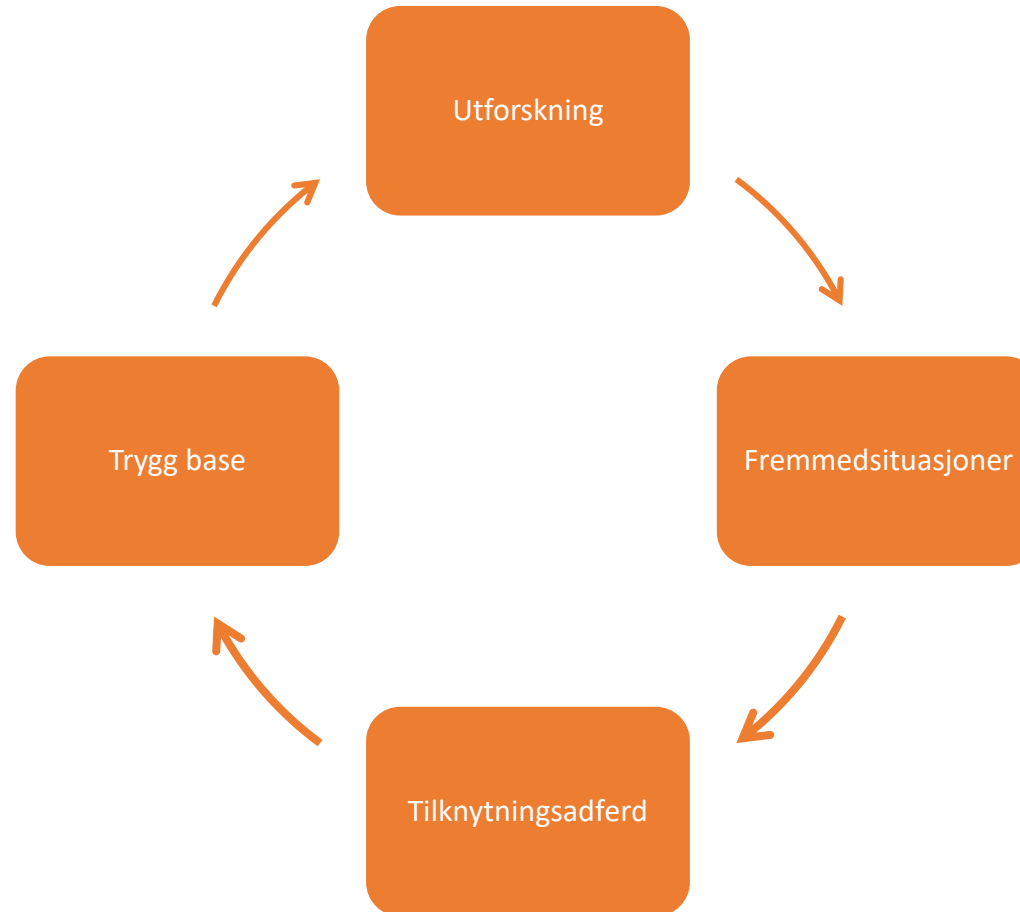
Hvordan formes barndom av institusjonene?

- Barn selvstendigjøres
- Barn prestasjonsorienteres
- Barn blir offentlige aktører
- Barn kollektiviseres

Barnehagen – et krevende sted å være?

- Forventningene til deg er diffuse
- vurderingen av deg skjer i det skjulte
- Er barnehagen en skole uten friminutt?
- Det private må du legge fra deg i garderoben
- Alt og alle er tilgjengelig for alt og alle hele tiden
- Uskrevne regler om hevd må forstås og etterleves

John Bowlbys teori om tilknytning

Hva innebærer barns møte med barnehagen?

- Å venne seg til et nytt sted, nye rom, nye ting og nye mennesker
- Å knytte seg til minst en annen voksen enn foreldrene
- Å venne seg til å være borte fra hjemmet, søsken og foreldre flere timer i strekk.
- Pedagogen blir en sekundær tilknytningsperson for barna
- Pedagogen utvikler den samme sensitiviteten overfor barnas behov som foreldre.

Viktig å vite om tilvenning og tilknytning

- Tilknytningsrelasjonene med foreldre avgjør hvor lenge tilvenningen varer og hvor god den blir
- Tilvenningstiden kan styrke tilknytningen mellom barn og foreldre
- Ulikheter i stressnivå med og uten foreldre tilstede.
 - Forskjeller mellom barn med trygg og mindre trygg tilknytning

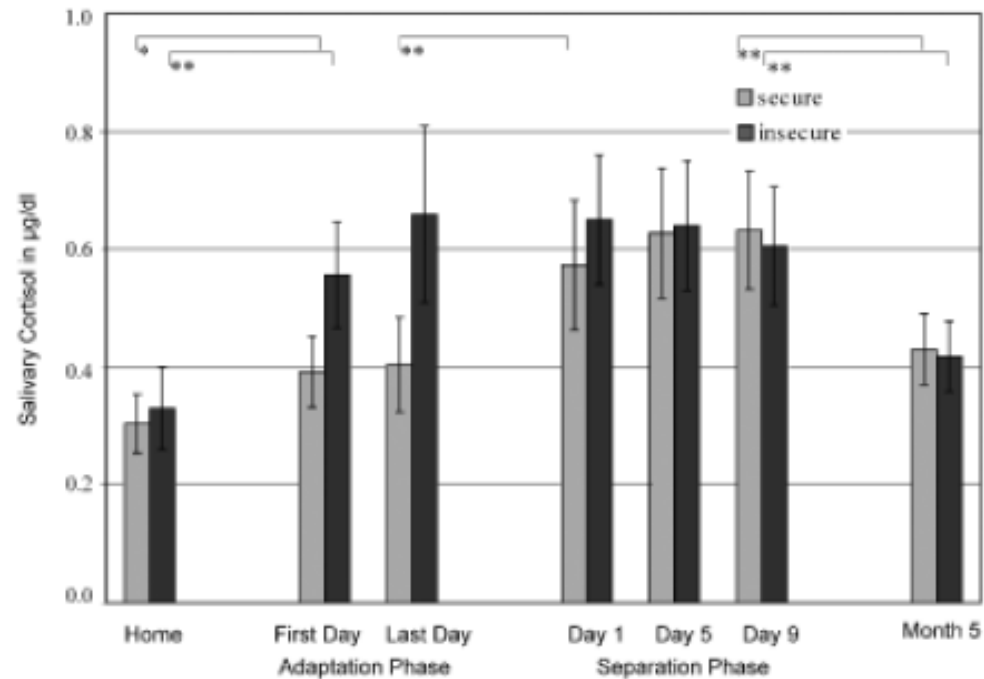

Figure 1. Cortisol levels in secure and insecure infants before and during the adaptation to child care. * $p < .05$. ** $p < .001$.

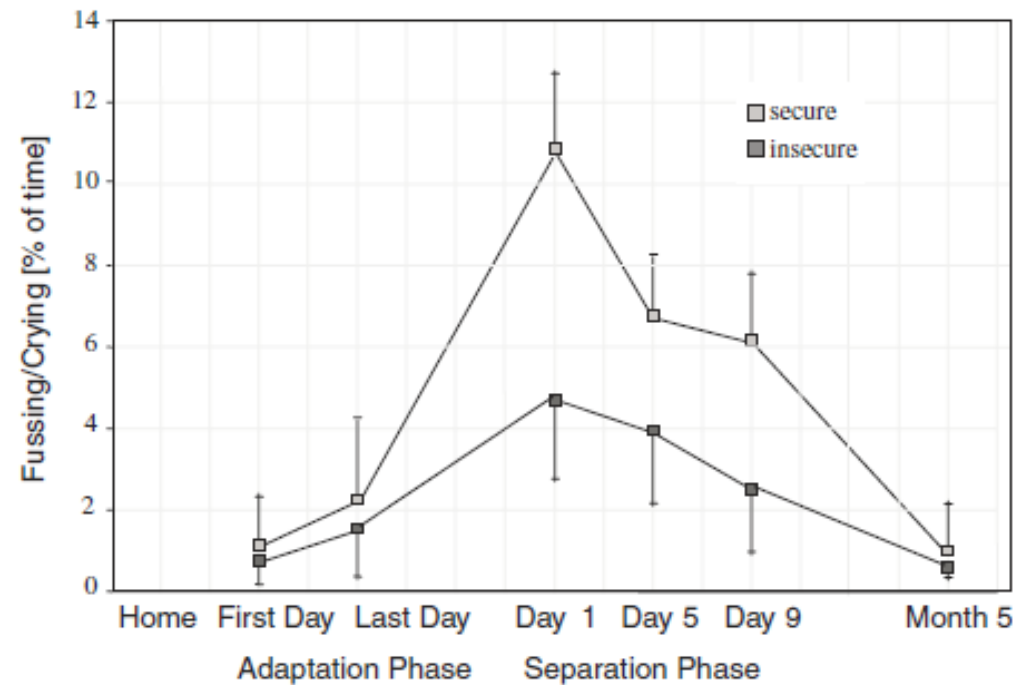

Figure 3. Fussing and crying in the course of adjustment to child care.

Viktig å vite om tilvenning og tilknytning

- Trygt tilknyttede barn har bedre samsvar mellom stressnivå og hva adferden viser enn barn med mindre trygg tilknytning
- Trygt tilknyttede barn har større tillit til pedagogens evne til å trøste enn barn med mindre trygg tilknytning.

Tips for bedre tilknytningsprosesser

1. Det starter med en god relasjon mellom foreldre og pedagog
2. Det er pedagogenes ansvar å aktivt by seg frem og invitere barn til å knytte relasjoner – oppmuntret av foreldrene
3. Foreldre bør være tilstede når det skjer
4. Viktig med mange kortere separasjoner for å gi mye øving i å motta trøst fra pedagogen
5. Barnehagedagen bør ikke vare mer enn 5 timer i denne tiden
6. Det bør ikke være mer enn 2-3 barn av gangen pr pedagog i denne fasen
7. Det er en fordel med primærkontakt (bør det være en pedagog?)
8. Foreldre bør delta i måltid, stell og legging i tilvenningstida

Et foreldreperspektiv på tilvenning

- Å forlate barn i en barnehage kan være en tapsopplevelse
- mistenksomhet, sjalusi og misunnelse er vanlig
- Det er viktig å være trygge på personalet og ledelsen
- Foreldre er resurspersoner som må føle at det er bruk for dem
- Det er viktig å unngå andre separasjonsopplevelser utenfor barnehagen i tilvenningstiden.
- Foreldre må få kunnskap om tilknytning og faglige begrunnelser for barnehagens valg under tilvenningen
- Er tilvenningen lettere for far enn for mor?

Tingene og rommenes
betydning for de yngste

Tingenes betydning i våre sosiale liv

- Er tingene passive verktøy i menneskers hender?
- Har tingene en aktiv rolle som aktør i våre liv?
- Påvirker tingene våre sosiale handlingsrom?
- ANT (Bruno Latour)

ANT aktør-nettverk-teori (Bruno Latour)

- Vårt sosiale liv inkluderer mer enn oss mennesker
- Ting, rom, dyr og symboler er også inkludert
- Aktør-nettverk
- Alt som kan påvirke andre aktørers mulighet for å handle, er en sosial aktør.
- Hvordan kan tingene rundt oss påvirke våre muligheter for å handle?
- Translasjoner
- Tingene som forlengelse av våre kroppar

Tingene som inngangsbilletter

Tingene som avgrensning og forhandlingskort

Tingene som avgrensning og forhandlingskort

Tingenes betydning i de yngstes lek

- Tingene binder barna sammen
- Tingene skaper bevegelse
- Tingene kan instruere barna
- Tingene kan kreve ord
- Tingene forstyrrer og inviterer
- Tingene måler krefter
- Tingene yter motstand
- Tingene gir barna mulighet for å yte motstand.
- Hva med private ting?

Lydene og rytmenes
betydning for de yngste

Kommunikativ musikalitet

- Musikk er: «...expression of our human desire for cultural learning»
- Og: «It is our common musicality that makes it possible for us to share time meaningfully together» (Travvarthen & Malloch i Nome, 2019, s.73)

Barns lek som musisk improvisasjon

Barns lek som musisk improvisasjon

Barns lek som musisk improvisasjon

Barns lek som musisk improvisasjon

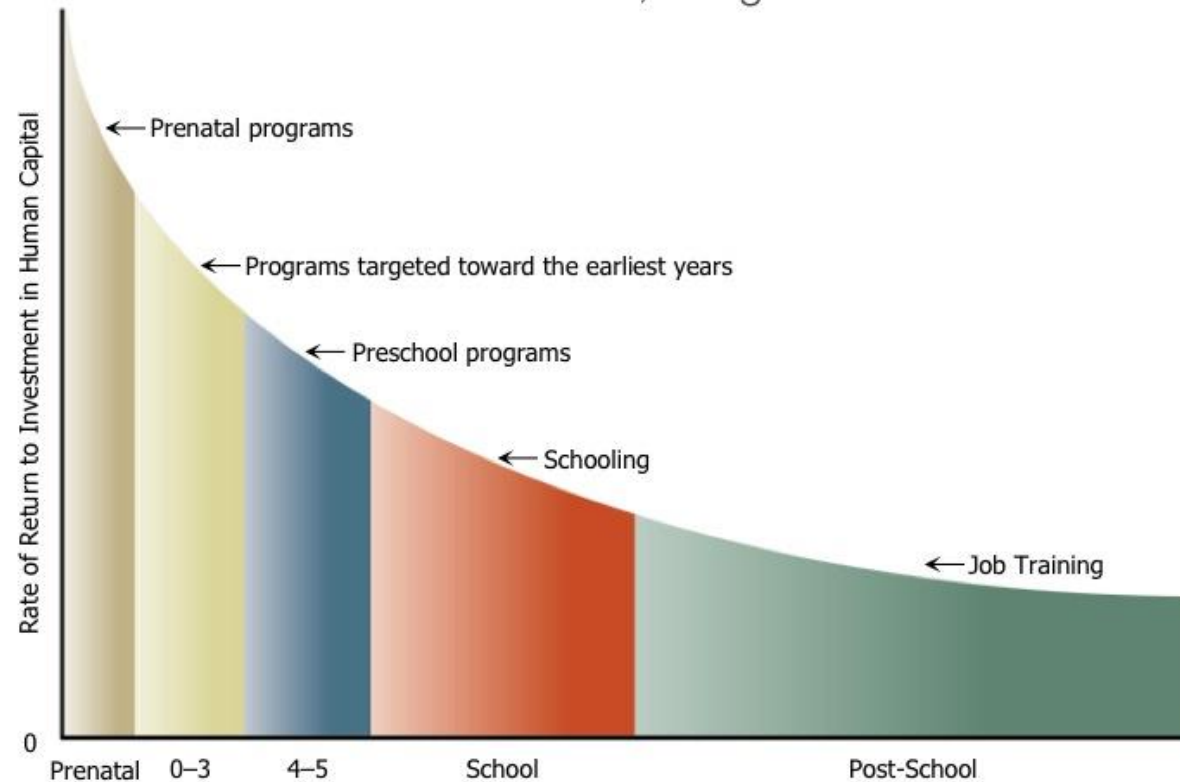
Det musiske og det sosiale

- Lyd som skaper samhold – we-ness – flokken
- Lyd som gjør at den ene kan vise seg frem og ta scenen
- Lyd som forteller en historie
- Lyd som skaper en narrativ spenningskurve i leken.

Diskursen om tidlig innsats

EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT IS A **SMART INVESTMENT**

The earlier the investment, the greater the return

Source: James Heckman, Nobel Laureate in Economics

CONTESTING EARLY CHILDHOOD ●●●

Constructions of Neuroscience in Early Childhood Education

Michel Vandebroek with Jan De Vos,
Wim Fias, Liselott Mariett Olson, Helen Penn,
David Wastell and Susan White

The first **1,001 days** are critical:
let's get them right for every Bradford baby

In a baby's
brain, **one million**
connections are
created per second

so early experiences have a
long-term impact on their
development, health
and wellbeing.

Facts drawn from The 1,001 Critical Days: A Cross-Party
Manifesto, The Wave Trust, 2016, available at www.wavetrust.org

GET INVOLVED:
betterstartbradford.co.uk

Building Better Brains:

New Frontiers
in Early Childhood
Development

General Messages

Programming Messages:

- Nutrition
- Protection
- Early & Lifelong Learning
- Health
- Parenting

Advocacy Messages

Key Facts about the
Developing Brain

unite for
children

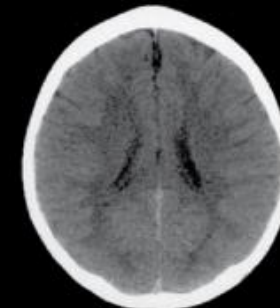
unicef

Early Intervention: Smart Investment, Massive Savings

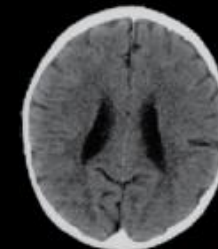
The Second Independent Report to Her Majesty's Government
Graham Allen MP

3 Year old children

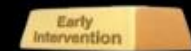
Costs to taxpayer

Normal

Extreme neglect

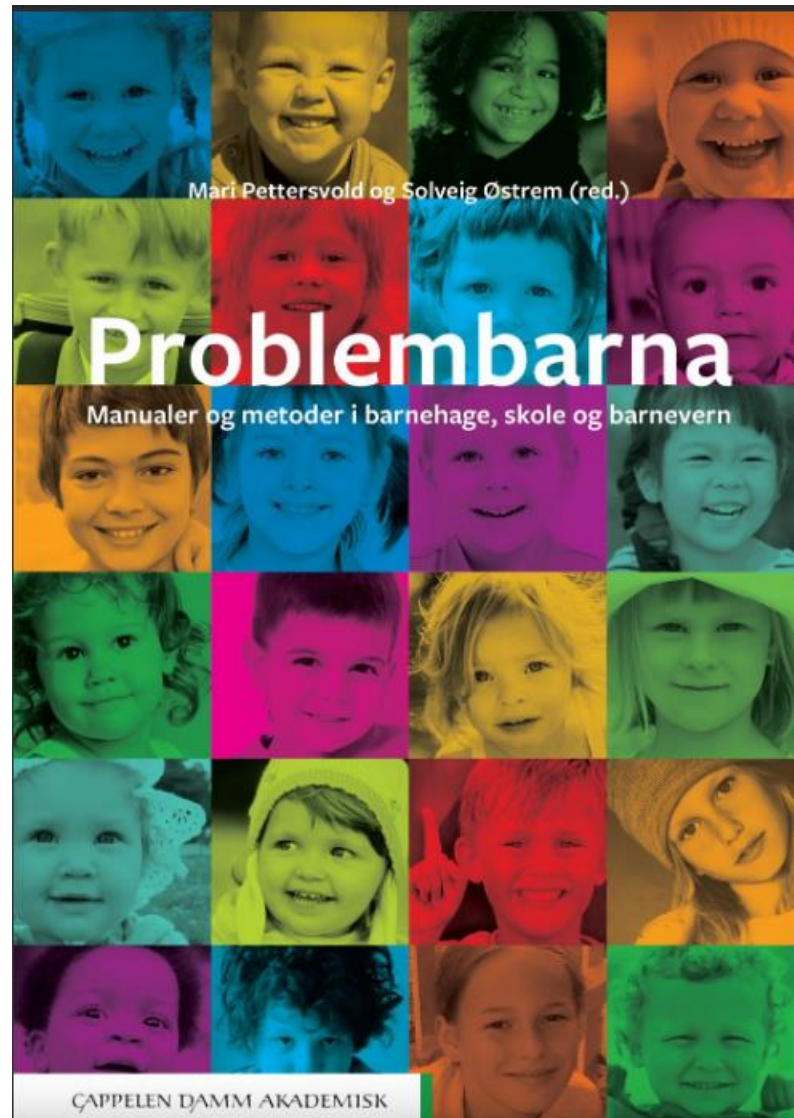
July 2011

HM Government

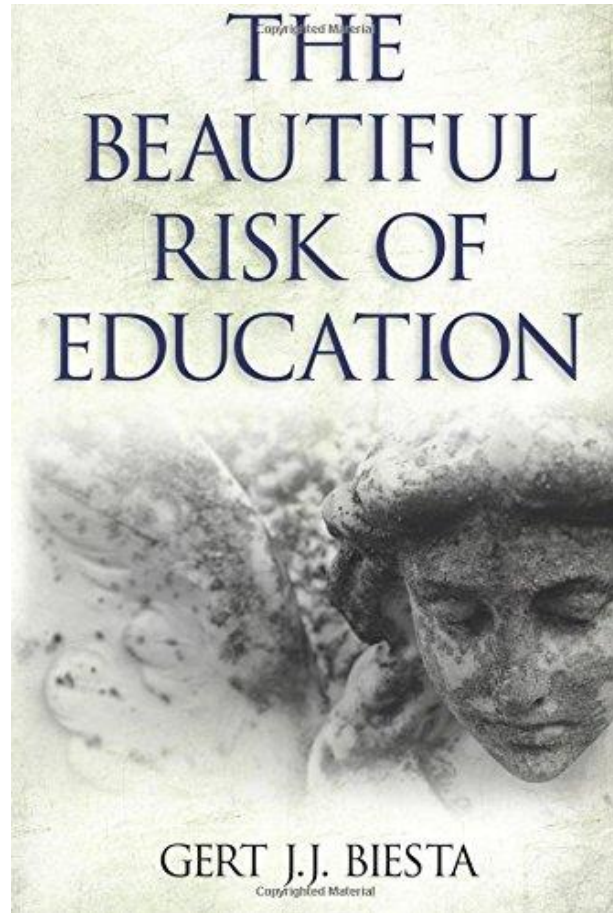
Troen på utdanningsteknologi

- Det finnes standardiserte vitenskapelig utprøvde teknikker for arbeid med barn som sikrer god normalitetsutvikling og effektiv behandling av normalitetsavvik uavhengig av kontekst.
- Virkningen av teknologien kan måles og sammenlignes på tvers av ulike kontekster
- Riktig bruk av utdanningsteknologi reduserer risikoen for feilslåtte investeringer fordi den minimaliserer den menneskelige faktoren

En motstemme

Tre avgjørende spørsmål:

- Hva slags verden skal barna vokse opp i?
- Hva slags verden vil vi at barna skal vokse opp i?
- Hva slags voksne trenger barn å bli for å fungere i en slik verden?
- Hva slags voksne trenger barn å bli for å skape en slik verden?
- Hvordan kan vi lage en barnehage som sikrer at de blir slike voksne?
- Hvordan kan vi lage en barnehage som muliggjør at de blir slike voksne?